

UDENRIGSMINISTERIET
Center for Europa og Nordamerika

EKN, sagsnr.: 2019-476
Den 14. juni 2019

Rådsmøde (almindelige anliggender – samhörighed) den 25. juni 2019

SAMLENOTAT

10049/19
10052/19
10054/19

Nyt notat

1. Resumé

På rådsmødet (almindelige anliggender – samhörighed) den 25. juni 2019 ventes en præsentation af status for forhandlingerne om den samlede lovpakke for samhörighedspolitikken for perioden 2021-2027. Herudover ventes en udveksling af synspunkter om de fremtidige udfordringer for programmeringen af samhörighedsfondene.

2. Baggrund

Kommissionen præsenterede den 29. maj 2018 en række forordningsforslag, der udgør den samlede lovpakke for samhörighedspolitikken for perioden 2021-2027. Der har i perioden siden præsentationen løbende været gennemført forhandlinger i regi af Rådet og afholdt enkelte forhandlinger med Europa-Parlamentet. Det rumænske formandskab har på den baggrund ønsket at præsentere en oversigt over status for forhandlingerne og at afholde en udveksling af synspunkter om de fremtidige udfordringer for programmeringen af fondene under samhörighedspolitikken.

3. Formål og indhold

Det forventes, at der på rådsmødet vil blive præsenteret en status for forhandlingerne samt afholdt en udveksling af synspunkter om de fremtidige udfordringer for programmeringen af fondene under samhörighedspolitikken. Udvekslingen af synspunkter forventes at tage udgangspunkt i to overordnede emner: Sammenhængen mellem det europæiske semester og samhörighedspolitikken samt samhörighedspolitikens mål om økonomisk konvergens.

I forbindelse med gennemgangen af status for forhandlingerne forventes formandskabet at præsentere sin fremskridtsrapport om emnet. Af rapporten fremgår det, at der under det rumænske formandskab er opnået markant fremgang i forhandlingerne af den samlede lovpakke for samhörighedspolitikken for perioden 2021-2027. Af rapporten fremgår det ydermere, at der for nuværende udestår de nærmere drøftelser af de emner, der forhandles som led i Kommissionens forslag til den næste flerårige finansielle ramme for 2021-2027, som blev offentliggjort 2. maj 2018. Det vedrører blandt andet emner med budgetmæssige implikationer (fx udgiftsni-

veau, herunder udmøntningskriterierne for samhørighedspolitikken), emner af horisontal karakter (såsom overførsel af midler mellem fondene), samt den såkaldte tematiske koncentration (den prioriterede anvendelse af midlerne fra strukturfondene).

4. Europa-Parlamentets udtalelser

Europa-Parlamentet skal ikke høres. For de fondsspecifikke forslag, der er indeholdt i den samlede lovpakke for samhørighedspolitikken for perioden 2021-2027, og hvor Europa-Parlamentet har vedtaget en betænkning, vil denne fremgå af de respektive samlenotater eller grund- og nærhedsnotater.

5. Nærhedsprincippet

Spørgsmålet om nærhedsprincippet er ikke relevant. Forslagene, der er indeholdt i den samlede lovpakke for samhørighedspolitikken for perioden 2021-2027, og som ligger til grund for udvekslingen af synspunkter, vurderes alle at være i overensstemmelse med nærhedsprincippet.

6. Gældende dansk ret

Ikke relevant. For de fondsspecifikke forordninger, hvor der sker regulering gennem dansk ret, vil dette fremgå af de respektive samlenotater eller grund- og nærhedsnotater.

7. Konsekvenser

Sagen forventes ikke direkte at have lovgivningsmæssige konsekvenser eller konsekvenser for statsfinanserne, samfundsøkonomien, erhvervslivet, miljøet eller beskyttelsesniveauet. Hvor det er relevant, er konsekvenserne af forordningsforslagene, der udgør den samlede lovpakke for samhørighedspolitikken for perioden 2021-2027, beskrevet i de respektive samlenotater eller grund- og nærhedsnotater.

8. Høring

Forslagene om Fælles bestemmelser for en række EU-fonde (CPR), Den Europæiske Fond for Regionaludvikling (EFRU) og Samhørighedsfonden, Den Europæiske Socialfond Plus (ESF+) og Europæisk territorielt samarbejde (Interreg) har været sendt i høring. Høringssvar fremgår af høringsnotat oversendt til Folketinget den 31. august 2018.

9. Generelle forventninger til andre landes holdninger

Der har generelt blandt medlemslandene været enighed om behovet for at forenkle det nuværende regelsæt for udmøntning af samhørighedspolitikken. Der er dog forskellige tilgange til, hvordan denne forenkling skal udformes i praksis.

Generelt har der – med visse nuancer – været opbakning til de kompromisforslag, som det rumænske formandskab har udarbejdet, ligesom der generelt har været enighed om de overordnede politiske målsætninger for fondene.

En række emner, herunder bl.a. niveauet for de samlede bevillinger til samhørighedspolitikken, national medfinansiering og regionskategorier, forhandles i det centrale spor for forhandlingerne om EU's kommende flerårige finansielle ramme, hvorfor en drøftelse heraf udestår. Det forventes, at der på disse områder i højere grad vil være uenighed blandt medlemslandene.

10. Regeringens generelle holdning

Regeringens generelle holdning er udtryk for etablerede positioner for den regering, som på nuværende tidspunkter fungerer som forretningsministerium. Denne holdning blev senest forelagt Folketingets Europaudvalg den 15. marts 2019 til forhandlingsoplæg. Der var bred tilslutning til forhandlingsoplægget. Der blev i den forbindelse oversendt samlenotat med følgende generelle holdning:

Overordnet set mener regeringen, at lovpakken indeholder en række positive elementer for så vidt angår reglerne for fondenes virke. Det gælder blandt andet en forenkling af de administrative regler, en tættere sammenkobling mellem strukturfondene og det europæiske semester, øget national medfinansiering, de nye skrappe frigørelsesreger (N+2), fokus på resultater og en forenkling af målsætningerne for fondene. Regeringen vil derfor arbejde for, at disse dele af forslaget styrkes eller fastholdes. Hertil er regeringen positiv over for Kommissionens forslag om tilpassede verificerings- og revisionsregler for programmer med få fejl og vil arbejde for, at udvide de muligheder for tilpasning, der kan anvendes af programmer med få fejl.

Regeringen finder det positivt, at midlerne fokuseres på målsætningerne om et *mere intelligent* og et *mere grønt* Europa. Bindinger på anvendelsen af midlerne må dog ikke hindre fokuserede investeringer og skal stå mål med programmernes omfang og de administrative byrder forbundet hermed. Regeringen lægger derfor vægt på, at der inden for de samlede udgiftsrammer under samhørighedspolitikken er muligheder for fleksibilitet for at understøtte national implementering.

Regeringen vurderer i den sammenhæng, at kompromisforslagene fra formandskabet er udtryk for et balanceret kompromis, der ikke væsentligt øger kompleksiteten af forordningen eller fjerner den af Kommissionen forslåede fleksibilitet.

Regeringen er fortsat positiv over for støtte til de mest udsatte regioner, men finder omfordelingen af midler mellem de rigeste regioner uhensigtsmæssig. Regeringen vil i den forbindelse arbejde for at nedlægge ”overgangsregioner” og sænke tærskelværdien for mere udviklede regioner til under 100% af EU27 BNI. Såfremt der også fremadrettet ydes støtte til velhavende lande, vil man fra dansk side arbejde for at få sin rimelige andel af disse midler. Regeringen vil arbejde for, at genindføre de nuværende regler for støtteberettigelse af moms.

Regeringen er generelt positivt over for inklusionen af migrations- og grænseforvaltningsfondene i den nye forordning. Regeringen vil arbejde for, at der sikres proportionalitet mellem fondenes administrative krav og størrelsen af de enkelte medlemsstaters nationale programmer. Konkret ved at forslaget tager højde for, at bestemmelser både skal gælde for små fonde som EHFF, AMF og IBMF såvel som for større fonde som f.eks. EFRU og ESF+. Regeringen arbejder desuden for i videst muligt omfang at bevare de regler, der gælder i indværende periode for involvering af eksterne samarbejdspartnere.

Det ligger regeringen meget på sinde, at hverken national støtte eller EU-støtte anvendes til at flytte arbejdspladser rundt i EU. Det er ikke hensigten med fondene, at de skal yde økonomisk

støtte til projekter, der flytter virksomheder og arbejdspladser fra en medlemsstat i EU til en anden. Regeringen lægger derfor vægt på, statsstøttere reglerne i en europæisk kontekst overholdes ved gennemførelsen af fondene, samt at der ikke gives støtte fra EU's fonde med relokationseffekter. Regeringen støtter derfor en fastholdelse af den skærpelse af det nuværende regelsæt, som Kommissionen har forslået.

Regeringen lægger vægt på, at drøftelser vedrørende forordningen om fælles bestemmelser ikke foregriber forhandlingerne om den kommende finansielle ramme, idet regeringens hovedprioritet for MFF-forhandlingerne er at realisere et samlet udgiftsniveau svarende til 1,00 pct. af EU27's BNI.

11. Tidligere forelæggelse for Folketingets Europaudvalg

Sagen har været forelagt Folketingets Europaudvalg 15. marts 2019 til forhandlingsoplæg, 7. december 2018 til forhandlingsoplæg og 23. november 2018 til orientering. Grund- og nærhedsnotater blev oversendt 27. juni 2018.